

ש.ל.

פרוטוקול מס' 2/3

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', י"ב בטבת תשי"ג (30.12.52), בשעה
9.00.

נדכח:

- ב. הראל - היו"ר
- א. בן-אשר
- א. ברמן
- ש. כפרי
- ב. מצנלסון
- ז. טברסקי

מוזמנים:

מר עמרמי - מטעם משרד הנריאות.

מזכיר - היו"ר:

המצב הסניטרי בארץ.

היו"ר ב. הראל:

אני פותח את הישיבה.

לרבלי השינויים שחלו במשרדי הנריאות והסעד,
לא נוכל להיות אקטיביים בעבודתנו, ולכן יהיה עלינו לחכות שבוע-שבועיים
על אשר יסודרו שם העניינים, והשרים החדשים ייכנסו לתפקידם החדש.
לדעתי, נוכל להזמין את שני השרים האמורים כעבור שבועיים, על מנת
לשמע על תכניתיים, אולם, מוקדם לדון עתה על סדר יומה של הישיבה
הבאה, כי זאת נוכל לעשות בסוף הישיבה. אני מציע לשמוע את מר עמרמי.

מר עמרמי:

ברצוני להזכיר לחברי הוועדה, כי אסו נמצאים
כזמן הסתאים ביותר בכדי לדון על תקציב משרד
הנריאות, משום שיטבה התלבטות בין החסיבות של הרפואה המונעת לבין
הרפואה האקורטיבית. זהו הזמן הסתאים שהוועדה תיתן דעתה לענין זה
יותר מאשר בכל זמן אחר.

ש. כפרי:

הוועדה תהיה רשאית לדון על התקציב אך ורק
לאחר שהתקציב יהיה מונח על שולחן הכנסת.

היו"ר ב. הראל:

הכוונה
אין להיכנס לעסקו של הפירוס, אלא לבוא
לידי מסקנה רק בקווים כלליים, על מנת שוועדת
הכספים וועדת הנריאות יתחשבו בכך.

ש. כפרי:

איננו יודעים פהי סגמט התקציב. התקציב
מתבטא במספרים, ולכן, מבחינה פורמלית,
אני מסייבת כי איננו יכולים להיכנס לדיון טרם שנדע מהו התקציב.

היו"ר ב. הרמל:

הכוונה שבהצעתו של מר עמרמי היא, לברר את הדיספרופורציה של הרפואה המונעת לרפואה האקורטיבית, על סנת שדבר זה ישפיע על כל הארגון של התקציב, מבלי להיכנס לכל סעיף וסעיף.

עתה, ברצוני להעמיד כמה שאלות בפני

מר עמרמי:

האם ישנה, בינתיים, איזו שהיא התקדמות בסניטציה בבתי הסייכים לאפוסטרופוס? ומה הם, לדעתך, האמצעים שאפשר להציע על סנת לאלץ את האפוסטרופוס לשאת באחריות הסניטציה בבתי הסייכים הרכוש הנטוש?

(ב) בהתאם למה ששמענו ממך, אמרת בין היתר, כי בפסובים ובבנינים אשר מקימה הסוכנות, לא רק שאין דאגה מספקת לסדורים סניטריים הכרחיים, אלא שזה נעשה גם בלי אישור ועדת בניין ערים, ומבלי התייעצות עם משרד הבריאות. מה הם, לדעתך, האמצעים שאפשר להציע בכדי לחייב את הסוכנות להתחשב בנידון חשוב זה?

(ג) אשר להקמת סניטציה ע"י משרד העבודה: הנינותי מדברייך, שיטנה כאן הטבה במקצת. האם יש צורך לברר את האמצעים ולהזמין את משרד העבודה בכדי לחייב את משרד העבודה להיעזר בוועדת בניין ערים במידה מספקת?

(ד) מוסדות חינוך: מה נחוץ, לדעתך, כדי סייטי, באופן אוטומטי, איזה שהוא משרד לאסור את פתיחת בתי-הספר, הגנים, מבלי שיהיו הסידורים הסניטריים הדרושים?

ב. כצנלסון:

ברצוני לעמוד על בעיית המזון, הסימורים וכו': אחרי שיחה רבת הסבר עם כמה רופאים ב"הדסה", רופאים אחראיים, נתברר לי שהם אוסרים באופן מיוחד את אכילת גבינת "תנובה" הסמנה והרזה, וכן כמה מחלקי מזון אחרים. ברצוני לדעת אם נעשו אי-אלו צעדים לסיפור מצב זה?

א. ברמן:

מי הוא האחראי, באופן ממשי, למצב הסניטרי במעבדות, ומהו המצב בזמן האחרון?

מר עמרמי:

אענה על השאלות כסדרן:

בקשר לרכוש הנטוש: אני מצטער לקבוע כי אין טום התקדמות בשטח זה. האפוסטרופוס טוען, כרגיל, כי אין ביכולתו לתקן את הטעון תיקון, מסיבה פשוטה - אין לו תקציב לשם כך. אנו מקבלים העתקי מכתבים הנשלחים אלינו, ומספר הנפגעים הולך וגדל מיום ליום, והבעיה בעינה עומדת.

האמצעים הם: לדעתי יש צורך לחנך את היטוב ואף את האפוסטרופוס עצמו, לתקן את הסניטציה בבתי-הם. זכאן אני חושב שצריך לבוא לחץ מהכנסת על האוצר שלמטרות אלו יעמדו כספים. לא נחסור כספים באם לא נתקן מצב זה.

המצב הנוכחי הוא זה, שהאפוסטרופוס מתעלם מחוקי מדינת ישראל, דבר זה בורם נזק לא פחות מכל נזק אחר. זה מחנך חינוך רע מאד את התושבים, בטענם, ובצדקן מדוע אנו צריכים לסלם כספים בו בזמן שהממשלה עצמה לא עושה ולא כלום לתיקון מצב זה, הכוונה לאפוסטרופוס.

ולכן, כדאי היה לתקן את החוק לרעה, כלומר לא להוציא מהכלל את האפוסטרופוס כפי שכתוב בחוק, על סנת שלא יבואו בטענות כאלה.

היו"ר ב. הרצל:
מהי הסיבה שבבית מגורים רגיל, לאו דוקא של האפוטרופוס, בית פרטי, בית מסותף, הענינים הם בסדר, מה שאין כן בית הסיין לאפוטרופוס, המקבל שכר דירה כמו כל בעל בית אחר. מה היא הסיבה שזה בלתי אפשרי אצל האפוטרופוס, או שהוא לא הצליח עד עתה בענין זה?

מר עמרמי:
מסוים שכל בעל בית אחר אפשר למבוע למספט, ואת האפוטרופוס, לא. באופן מעטי, ישנה סמכות חוקית לאלץ את בעל הבית להביא למספט. בעל בית אחראי לכל התיקונים הדרושים.

על כן, כפי שאמרתי לעיל, נתקן את החוק, ואל נוציא את האפוטרופוס מכלל הנוטאים בעול. כפי שהוצע בחוק לדיירים.

היו"ר ב. הרצל:
האם אתה רוצה להטיל את האחריות גם על השכנים?

מר עמרמי:
כן. אני מציע חוק כולל.

ביחס לסיכונים המוקמים ע"י הסוכנות: זה נכון מה שאמר היושב-ראש, שהסוכנות מכירה בטעותה רק לאחר שהוקם המיבנה. לדעתי, כאן יש צורך בלחץ דרך ועדת התיאום להתייעץ עם משרד הבריאות.

ישנן דוגמאות רבות, אולם אציין רק אחת: במעברה מסוימת נגרם נזק לטנק המים, והוא נזל. הילדים טחקו במים, וזרקו סטרופים לטנק הבלתי-טכוסה, והצפרים עפו סביב לטנק וכו', וכך נוצר שלולית מים סלאה יתושים והעלתה צחנה בלי סוף. תושבי המעברה פנו לסוכנות וביקשו לתקן את הטנק, אך לא נענו. ולכן אני אומר, כי אם יכולנו לתבוע את הסוכנות למספט - כמובן שהקנס הוא אפסי - דבר זה לא היה גסנה, מסוים שהסוכנות היתה צריכה להופיע למספט ודבר זה היה עלול להיות מפורסם בעתונות. זה היה מספיע רבות.

אשר למשרד העבודה, נראה לי שהיחסים בין אנף הסיכון שלי-משרד העבודה ובין הוועדה לבנין ערים השתפרו במקצת. הפרוצדורה היא זו, באשר מגישים תכניות בניה, הן באות לוועדת בנין ערים וסם יושב נציג מטעם משרד הבריאות, מפני זה הם אומרים כי זה ביתן בהסכמת משרד הבריאות, אם כי לא ניתנה כל הסכמה כזו מצדנו.

בקשר למסודות חינוך, אני חושב כי אפשר לפתור את הבעיה בזה שמשרד החינוך היה מתייעץ עם כל הרשויות המקומיות בקשר לבניה. יש לדרוש ממשרד החינוך שכל תכנית שתישלח אליו, תישלח גם למשרד הבריאות ושהיא תיבדק ע"י המומחים שלו. אפשר לבצע זאת על יסוד הסכם חדדי בין המשרדים. אציין זאת בלבד, כי משרד הבריאות לא סיתף כל פעולה עם משרד החינוך.

היו"ר ב. הרצל:
האם אתה חושב שזה מתפקיד הכנסת לדאוג שיהיה הסכם כזה?

מר עמרמי:
נכון שלא.

בקשר לאיסור אכילת הגבינה ושאר מיני שמורים, ברצוני לומר, כי דבר זה איננו נכון. לפנים הסחלבות היו עובדות בתנאים בלתי-היגייניים, וכאשר בליבו זאת - מיד סגרנו אותן. הן השתמשו בילדים והעבודה בוצעה בתנאים קשים, אך נעשה רבות בסטח זה והמצב שופר. פתרון הבעיה הוא - לתת להם אפטרופיות הקיינה, כמו: ציוד מיכני.

א. ברטין:
סיהו האדם האחראי למצב הסניטרי במעבדות?

טר עטרמי:
ישנן מעברות שהן שייכות באופן אדמיניסטרטיבי למסרד הפנים, ויש כאלה שהן במסכות הסוכנות, אולם הפיקוח הסניטרי מוטל על הסוכנות. כפי שנאמר אי-פעם, הסוכנות עומדת בפני קיצוצים בטוח הסניטרי במעברות, יצא איפוא שהמצב עם מבחינה זו, יורע. אך הוא יוטב באם יחוסלו המעברות.

א. ברטנ: מיהו האדם האחראי?

טר עטרמי: בחלקת הקליטה של הסוכנות נמצא טר ציגל, והוא הממונה והאחראי על כל המעברות ומחנות-חולים.

היו"ר ב. הראל: ברצוני להוסיף לשאול: האם, לדעתך, הוכנה או עומדת להופיע בקרוב טיוטא של תוק לבריאות העם?

טר עטרמי: לא, לא הוכנה טיוטא, ולדעתך, במסרד הבריאות כולו אין מחסבה אחידה בקשר לכך.

היו"ר ב. הראל: מדוע מחלקתך, למשל, איננה סכינה את תוכן הדברים? האם לשם כך נחוצה דחיפה מהבטחה?

טר עטרמי: ברצוני להודות כי היחסים עם היועץ המספטי שלנו אינם תקינים.

ט. כפריח: טוב שאל היושב-ראש. לדעתי, זוהי הדרך בה צריך ללכת מסרד הבריאות להבטחת הסניטציה. הכרחי הוא לחוקק חוקים לבריאות העם.

אני מציעה שבמסקנותינו צריכה לבוא הצעה שלקראת העתיד מסרד הבריאות יידרש להציע חוק.

בקשר לוועדת התיאום, הסוכנות והרכוש הנטוסי, ברצוני לציין כי נכון הוא שלא קל להעמיד את המוסדות האמורים למספט. דבר זה איננו כה פשוט. אולם, אם המסרד לתיאום איננו מטלא את כל התחייבויותינו, הרי דבר זה איננו מוצדק שיהיו יוצאים מן הכלל בחוק. לדעתי, כפי שלא הוצאה המסמלה בחוק עבודת נשים, כך לא צריך לצאת מן הכלל האפוטרופוס בחוק.

היו"ר ב. הראל: אני מודה לטר עטרמי בעד האינפורמציה המעניינת שמסר לנו, ואני בטוח שהוועדה תסתמס בהצעותינו.

אני מציע להזמין לישיבה הבאה רופא אחראי מנת לתת לנו סקירה על הסניטציה האפידמולוגית. מטעם מסרד הבריאות, על

הו"ח ט
להזמין לישיבה הבאה, לשעה 9.00, נציג מטעם מסרד הבריאות, על מנת לשמוע סקירה בעניני אפידמולוגיה והיגיינה,

ג. הו"ח ט
להזמין את מנהל הסניטציה במעברות ומחנות-חולים מטעם הסוכנות.